

TIDEVARVET

Nr 23 · 4 Juni

Tidevarvet Nr 23

Fredrika Bremers äreminne står färdigt och har avtäckts i Humlegården i Stockholm. En bild av Sigrid Fridmans konstverk pryder första sidan av Tidevarvets pingstnummer. K. J:s Vandrerkskan är orden, som fullständiga bilden.

Vår ledare ger en framställning av den ödesdigra polisundersökningen i London, mot vars bakgrund man även måste betrakta en del i den svenska företeelsen. Ty Svallvågor från Arcos har nätt också vårt land.

Eva Andén fortsätter i artikeln En blåare bok sin serie, Tankeställare inför äktenskapet.

Bokanmälarer äro denna gång H. norine Hermelin och Elsa Wilkens. Den förra ger oss i artikeln, Vinden blåser vart den vill, med utgångspunkt från Edouard Estauniés bok, Ansiktet, en vacker pingstbetraktelse. Den senare för oss in i En drens poetiska skattkammare.

I den av Svenska Skolornas Fredsförening utgivna kalendern, E o s, får man bevis för, att det trots allt i vår tid sträcker E n broders hand över hav och gräns.

Signaturen Røpeckas guvernant har skrivit veckans novell. Den handlar om, hur en liten flicka föreställer sig den helige Ande.

Hur en annan pingstnovell frösl till berättar Eva Schmidt i ett litet kåseri.

Devinez har Ordagrant upptecknat några av de myriader av tankar, som rör sig i ett litet gossehuvud.

Olga Elmdahl

Modemagasinet
Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

På förekommande anledning meddelas att Herr Folke Schönborg icke har anställning vid Tidevarvet och sålunda icke är berättigad att uttövrta medel eller upptaga annonser för Tidevarvets räkning.

Äro Edra inkomster för stora?

varom inte, nedbringa Edra livsmedelskostnader genom inköp i våra butiker

KONSUMTIONSFÖRENINGEN STOCKHOLM

Nr 23 · 5 ärg. 1927

Ordagrant.

Du ska inte tro att vårt hus ska bli som mor Fias stuga när du blir död, för jag ska reparera det och sen ska mina barn reparera så det blir lika fint som nu. Och du ska leva i tusen år och jag ska alltid vara din tröstög så länge ådgot finns, så länge Gud finns för din själ lever alltid, förstå du, för det har jag hört. Vet du Heje och jag vi grov upp en stor daggmack och höll upp den för honom utanför fönstret på husbaset och du kan tro att, hönsern lachade alldeles vill på rutan. Det är skojigt att retas med hönsern. De har en krokryggig topp på herrgårdens, den har nästan en pucket. Var finns de kamelerna som har pucket, finns de i Öken? Var finns då de andra kamelerna som inte har pucket? Elefanterna är starkare än kamelerna, de kan riva ner ett hus med näsorna. Hur lång tid tar det för en elefant att riva ner ett hus? Hur lång tid tar det att skriva en bok? Är Babels torn rivet? Hade de folkens lyftkranar som byggde det? Det är mycket möjligt att den kakan som du åt till te till i kväll den hade jag själv tummat ut. Var det ser glad och rolig ut på mun. Var det komiskt? Det finns väl komiskare. Varför heter det komiskt? Och varför heter det egentligen knä? Vet du var vi lekte på herrgården i dag vi lekte klä y ve. Jag var polis men Nisse tog sig ut för det ett till på vedbon. Fast han hade varit stuligt något. Kan hjärnan rinna ut om man slår en person på hjässan, ett li äss äss ä. Stavas det med hä, j? Vad stavas med äll j? Stavas ljusligt med äll j? Lilla ljusvatten min. Om jag inte funnes, det vore rysligt men om du inte funnes, det vore ännu rysligare. Vet du hur en fjäderhår ser ut? Hur blir man en mamma? Jo det angår mig visst. Varför ska jag ha tagit stollen innan jag får veta det? Jag vill veta det nu. Tror du att våra potatis har kommit upp än? Varför är det så kallt? Kom från lilla sof, jag av dig din kjol, är det rim? Varför heter det rim? Det finns tre stycken som heter Emma i vår by. Emma som sköter gravarna och fru Svenson och Pytt-Emma. Varför står det datum på äggen från prostgården? Emma säger att om man skrämmar hönsern, så värper de mer än ett ägg om dan, ska man skrämma hönsern då? Jag ska häva mer dig precis i det hållet på kyrkogården som du har sagt till om. Och jag ska gå ut för lördag och blomma på gravarna. När tror du att du dör? Tänk så förlärligt dumt att jag glömde be tant Anna att köpa en sk i stan som jag vill ha. Jag ville hemsk gärna ha en kokosnöt... Får jag lite vatten — tack — tack —

Länga djupa andetag. Han har somnat.

HON LEVER.

Fredrika Bremer har fått sin staty. Torsdagen den 2 juni bjöd kronprinsessan Louise tåckelset falla från den gestalt, som Sigrid Fridman skapat. På en stor vackert gräslan utan rabatter och utan gångar har den fått sin plats i nordvästra delen av Humlegården.

Fröken Ellen Kleman, överskriftande i den statykomitté, på vilken arbetet och insamlingen för denna staty främst har ölat, höll vid den högtidliga avtäckningen ett tal i vilket hon sade sig önska att kunna ge nyckeln till Fredrika Bremers väsen och verk. Hon ville uttrycka den tacksamhet och värnmod, som önska hjärtan känna, en tacksamhet — vilken denna staty är ett tyte tecken.

Talaren erinrade om, hur tanken på en staty åt Fredrika Bremer uppstod 1913 på initiativ av Föreningen för kvinnornas politiska rösträtt i Stockholm. Till arbetet för statyns förberedande anslöt sig sedermera önska kvinnoorganisationer såsom Fredrika Bremerför-

dana de voro såg hon, hur de hade blivit kunde hon studera sig till, men de måste säga, henne, vad de voro, vad de gömde av framtid och evighet. Slika spösmål äro viljelakter: de diktera svaret själva. Det låg en solkraft i denna stadiga, ljusa blick och dess spänningar mynnade ut i resultatet: »jorden vill blomma.»

Ur natt och frost hade denna dærdristiga triumf kämpat sig upp, och ködd och mörker hade den att besegra till det sista. Fredrika Bremer biktat på höjden av sin visshet och lycka: »Genom livets erfarenheter, genom vårt eget hjärtas beskaffenhet anslås vi på olika vis av världsordningens — rättare världsordningens företeelser. Gud tillät mig på framför all fattas av lidandet på jorden, de godas, de svagas, människornas, djurens, av alla livets bittra dissonanser, av mörkret över så mycket, av skapelens sukar överallt. (Jag var och jag har förhållit i denna mening buddist.)

Den viljekraft, som i sena år liksom med konstnärhand omformade hennes liv till full samklang med hennes andes krav, förmån hon själv som en mystisk makt att undrande värda och lyda. Hon jämför den ofta med kväkarnas »inre ljus». Mänskors råd och avråd, skull och bifall nådde icke mer den fria vandrerskan, tytt samspråkande med sin inre röst. »Blott av den får jag härefter taga straff eller belöning», förklarade hon, under det man i det fjärran fosterlandet gjorde sitt bästa för att recensera ihjäl henne.

Vart ville hon då hän, denna egenständiga, otroliga vandrerska?

bandet och Vita Bandet. Men världskriget med sin depressionist ställde sig hindrande i vägen för arbetet och först 15 år senare har idén kunnat förverkligas.

Fröken Kleman riktade återföret ett tack främst till konstnären och sedan även till de många, som deltagit i insamlingen för statyn. Särskilt ville hon rikta detta tack till svensk-amerikanska, som sånt bidrag från andra sidan Atlanten och de Finlands-svenskor på andra sidan Bottenhavet som deltagit i arbetet.

I högtidligheten ingick även tal av doktor Lydia Wahlström, varföret statsfullmäktiges ordförande, herr Knut Tengdahl å Stockholms stads vägnar mottog statyn. Efter sång, utförd av en kör av unga kvinnor, följde kransnedläggning av de kvinnoorganisationer, som stått i satsen för arbetet. Även från Finlands kvinnor hade sånts en vacker blomsterhyllning.

Sigrid Fridmans teckes oss i bronns har skapat samma Fredrika Bremergestalt som K. J. en gång tecknat i sin inspirerade skildring i boken Fredrika Bremers bild, intet synes oss vid detta tillfälle bättre än att citera VANDRESKAN.

Hade hon hunnit globen runt, så hade hon dock ej funnit sitt mål, hon var stadd på valfärd och forskningsresa efter något som hon visste, att ej jorden bär, men under vägen spejade hon i naturens liv och bilder såväl som i människornas liv och verk efter förebud, aningar, begynnelse, möjligheter. Till denna dunkla symbolskrift hade hon en egen klav, ty hon ägde, så innerligt och omissligt som man äger en drömpenbarelse, urbilden till de förvirrade fragmenten: det fullkomliga samhället. Denna vision eller åskådning var hennes livs liv, hennes religion. Det var en inre erfarenhet, som var dag förnyade och som hon åter och åter måste förkunna. »Det är du, himmelska syn, som tvingar mig, en gång skådad, en gång fattad, gör det mig omöjligt att nöjas med det halva, oklarka och ofullkomliga.»

I konstnässuerna trivdes inte denna resande. En konstnär dyrkade hon: den som målar berg och slätt och skog och hav med himmelsdagar, och en väntade hon: mänskligheten, kallad att skapa motbilden till detta gudaverk.

Hon väntade icke otåligt. Hon skred trygg och översende genom världens dårhus och smutsnåsten, ty framför henne lyste tusenårshågringen, staden i molnen, *ciuitas Dei*. Till allra sist var det bara den hon såg, när hon mått av brokiga syner och världskunskap satt vid fönstret i sitt barndomshem och följde höstkyrnans vandrare skuggor över den stilla bygden.

Ingenting enklare och större återstår att säga om denna heliga vandrerska än hennes eget juhörd: Hon lever.

Denier.

Framkallning.
kopiering och förstoring av amatörbilder utifrån blåst hos
PETERS, Stureplan 4.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1, 2 tr. Stockholm.

REDAKTÖR:

Ellis Wägner.

Mottagningstid kl. 10—11.

Telefon Norr 48 42.

EXPEDITION:

Telefon Norr 282 43.

Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6.— halvår kr. 3.50, kvartal kr. 2.—. Läsnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

I text 20 öre per millimeter.

Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

Lincoln Bloms Boktryckeri
STOCKHOLM 1927.

Tidevarvets Rådfrågningsbyrå

för förrådare
Slussplan 1—3
torsdag 9,10—10,10 f. m.

Mathilda Staël von Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Malmorgsgatan 3, Stockholm.
Telefon 244 88, Norr 244 19.

Familjerätt, Hyresrätten, Testamenten, Bouppteckningar, Förfrågningar från landorten besvaras omgående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14. Tel. 75 76, Norr 183 36, f. d. La Vattugatan.

SPECIALITET: Familje- och arvskär, Bouppteckningar och testamenten, Förvaltningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Norrlandsgatan 8—10, Stockholm.
Tel. 147 90, N. 101 50.

Doktor Fähræus

Här- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar.
Karlvägen 48, Stockholm.
Mottagning öfverenskomme per tel. 707 18, kl. 10,30—12.

Tandläkaren

Emma Andersson,
Stureplan 13, I (Dagens Nyheter's hus).
Tel. Norr 347.

BADA Enskedebaden

Bästa modell mot huvudvärk och reumatiska smärtor av alla slag. Kvarstigs billigt.
Birger Jarlsplan 33. Norr 2057.

Kvartsilampa 1:50

Dialerier 2—20. Ultravioletta strålar.
Mångfaldig praktisk. Lågt, rek.
Elektriska Central Institutet,
Stureplan 13, 4 tr. Hiss A. Gustafsson.
Tel. Norr 197 92.

Medicinsk och Elektrisk Hår- och Ansiktsbehandling

Beord. av vektor, bruna fläckar, Ektoraxer med violetta strålar. Gen. härvått horit. med elektrolytbehandling.
Manicure, Pedicure f. damer o. herrar.

Hilda Jonson

Gölgat. 18. Tel. S. 332 99. Stockholm

Stärkande

och uppljövande **IDOZAN**.
Skriftligt häls. försäkring.
Första av tillägg. 22 öre.
IDOZAN B
med uppljövande.
Käna-IDOZAN.
Skriftligt häls. försäkring.

Svallvågor från Arcos.

Västerlandet har under århundraden sökt pressa sin stämpel på Östern. Så snart denna aktion att tvinga nya världsstaten till dess kultur, religion och statsformer på folken i öster möts av opposition från dessa, ha de västerländska »väljörarna» genast varit beredda att gripa till vapen. Oppositionen mest slås ned till varje pris. Det förefaller som om denna århundradens kamp blivit överflyttad till Västerlandet självt. Men nu är det i en enda stat, Ryssland, som anses sig vara »väljörarna» och som vill påtvinga de övriga europeiska staterna sin speciella äskådning. Skillnaden är bara den, att offren för denna aggressiva politik har långt större resurser att möta upp med än folken i Östern för hade. Stormakterna svaga snabbt och kraftigt. England, som genom sina världsomfattande intressen, varit mest utsatt för ryssarnas propaganda, har inte längre låtit sig nöja, förrän det i skarpa ordalag betackat sig för sin inblandning i sina affärer. För man själv »väljörarna» och möter opposition, griper man till vapen, är man offer för väljörarnas vilja man också gripa till vapen.

Det råder intet tvivel om, att de diplomatiska förbindelserna mellan England och Sovjet-Ryssland alltså den nuvarande konservativa regeringens tillkomst i England 1924, varit mycket oelustbetonade för att inte säga kallsmäna. Regeringen har haft svårt för att till fullo erkänna det handelsavtal, som den föregående regeringen år 1921 ingått med Ryssland. Sovjet å sin sida har fullgjätt sin propagandans och därigenom underminerat Englands ställning på flera fronter t. ex. i Kina och Egypten. England har upprepade gånger påmint Ryssland om de löften, som Ryssland genom avtalet givit sitt avstå från varje undermineringspropaganda mot England och dess intressen. Ryssarnas svar har präglats av en önskan att icke ställa saken på sin spets men den engelska regeringen har icke låtit sig nöja. Brandimnena har hopats, tills den dramatiska upploppningen av situationen kom för någon vecka sedan genom polisrazian i Arcos och de diplomatiska förbindelsernas avbrytande.

Sedan flera månader tillbaka har den engelska polisen varit i full verksamhet för att samla fallande

bevis för att en hemlig organisation, vars agenter sökte komma i besittning av hemliga engelska statsdokument, arbetade för sovjetregeringens räkning och fick sina instruktioner genom bemedling av den ryska handelsdelegationen i London. Då nyligen ett hemligt aktstycke ånyo försvann, ansåg man, att på senare tydligt ledde till Sovjet Husen, den byggnad, som inrymmer både den officiella ryska handelsdelegationen och det stora ryska handelsbolaget Arcos. Detta blev orsaken till den uppseendeväckande polisrazian. Polisen inträdde i handelsdelegationens lokaler, bröt upp kassaskåp och dokumentlådor samt tillfångade sig en del dokument. Det försvunna papperet återfanns icke men i stället en hel del dokument, korrespondens med ryska kommunister i andra länder, kopior av viktiga engelska statspapper och militära och kommersiella dokument, vilket allt beslagtogs såsom synnerligen komprometterande för Sovjet-Ryssland. Hur djupt den ryska ambassaden varit engagerad i dessa stämplingar, lyckades man inte konstatera, men sovjetregeringens medansvarighet ansågs tillförlitligt bevisad bl. a. genom ett telegram, som visar hur den bolsjevikiska agenten i Kina, Borodin, från vilken den ryska regeringen tagit officiellt avstånd, dock dirigeras direkt från Moskva.

Efter polisrazian följde händelserna slag i slag. Norde växades mellan de båda staterna, Ryssland tillbakavägs kategoriskt alla anklagelser om att det brutit mot 1921 års avtal och förklarade att de komprometterande papperen vore falska. Frågan drogs inför engelska parlamentet och föranledde en lång debatt. Arbetarpartiet, understött av liberalerna, ställde sig i opposition mot regeringen och förordade en ingående och opartisk undersökning, innan förbindelserna med Ryssland avbröts. Regeringen däremot ville omedelbart avbryta alla diplomatiska förbindelser med Sovjet. Det konservativa yrkandet om bifall till regeringens beslut, segrade stuligen med 357 röster mot 111. Följden härav blev, att engelsk-ryska handelsavtalet upphävdes, handelsdelegationen och ryska beskickningen i London hemskickades och engelska beskickningen hemkallades från Moskva.

Detta steg har naturligtvis fått sina oundvikliga verkningar under den övriga världen. Den tyska pressen är mycket försiktig i sina uttalanden men ställer sig dock skeptisk gentemot Englands åtgärder.

Den franska folkinopinionen tycks däremot gilla densamma, fastän sannolikheten talar för, att Frankrike icke kommer att följa engelsmannens exempel. Den enda stat, som hitintills brutit sitt handelsavtal med Ryssland och ställt sig på Englands sida är Kanada.

Man har svårt att värja sig för den mistanken, att polisrazian kom som en ganska välkommen anledning för engelska regeringen att bryta med Sovjet. Ryssland har länge varit England besvärligt, men det går dock icke för sig att ett tu tre ryska förbindelserna. Man måste i varje fall ha folket med sig. Den panikstämning, som blev följden av de upptäckter, som gjordes i Arcos lokaler förvred situationen och grumlade det lugnaste omdöme. Folkopinionen ständes till regeringens förmån och den nådde tack vare de uppseendeväckande metoderna ett resultat, som en under lugnare förhållanden icke endast kunnat undvika utan som till och med måste anses ofönlärbart. Händelserna upprepa sig för övrigt från 1924, då man arrangerade ett väldigt jordiskt tack vare det s. k. Sinesjevbrevet, om vars äkthet det alltid varit hos tvivats utan resultat.

Själva anledningen till Englands brytning med Ryssland skulle vara de ryska spionerierna inom England. Men felet skulle i så fall bestå i att detta spionage skulds mycket klumpigt. Så länge det inte uppdragas är det tydligen tillåtet, ty vilken stat kan tråda fram, så sig för sitt bröst och säga: Vi ha aldrig försökt att forska i andra staters hemligheter.

Vad England egentligen kommer att vinna på en brytning med Ryssland, förefaller synnerligen ovist. Tvärtom kommer det steg, som England tagit att bli en ytterligare anledning för Ryssland att trakassera engelsmännen i Östern. Vad handelsförbindelserna beträffar har visserligen mr Baldwin försäkrat, att de komma att fortgå obehindrat, att det ligger ju i öppen dag, att ryssarna bli föga lämniga na knyta handelsförbindelser med England, om de kunna göra det lika bra eller bättre på annat håll. Vinsten skulle således vara att den ryska propagandan blivit bannlys i England, men vem garanterar för att inte denna propagandas kan lika effektivt organiseras från kontinenten?

Dessa och liknande synpunkter ha från flera håll framträtt i den engelska pressen bl. a. i Manchester Guardian. Sats strävanden att se saken mera objektivt tjäna också som en välbövlig motivtill mot den uppjagade sinnesstämningen ut i landet.

Den franska folkinopinionen tycks däremot gilla densamma, fastän sannolikheten talar för, att Frankrike icke kommer att följa engelsmannens exempel. Den enda stat, som hitintills brutit sitt handelsavtal med Ryssland och ställt sig på Englands sida är Kanada.

Man har svårt att värja sig för den mistanken, att polisrazian kom som en ganska välkommen anledning för engelska regeringen att bryta med Sovjet. Ryssland har länge varit England besvärligt, men det går dock icke för sig att ett tu tre ryska förbindelserna. Man måste i varje fall ha folket med sig. Den panikstämning, som blev följden av de upptäckter, som gjordes i Arcos lokaler förvred situationen och grumlade det lugnaste omdöme. Folkopinionen ständes till regeringens förmån och den nådde tack vare de uppseendeväckande metoderna ett resultat, som en under lugnare förhållanden icke endast kunnat undvika utan som till och med måste anses ofönlärbart. Händelserna upprepa sig för övrigt från 1924, då man arrangerade ett väldigt jordiskt tack vare det s. k. Sinesjevbrevet, om vars äkthet det alltid varit hos tvivats utan resultat.

Själva anledningen till Englands brytning med Ryssland skulle vara de ryska spionerierna inom England. Men felet skulle i så fall bestå i att detta spionage skulds mycket klumpigt. Så länge det inte uppdragas är det tydligen tillåtet, ty vilken stat kan tråda fram, så sig för sitt bröst och säga: Vi ha aldrig försökt att forska i andra staters hemligheter.

Vad England egentligen kommer att vinna på en brytning med Ryssland, förefaller synnerligen ovist. Tvärtom kommer det steg, som England tagit att bli en ytterligare anledning för Ryssland att trakassera engelsmännen i Östern. Vad handelsförbindelserna beträffar har visserligen mr Baldwin försäkrat, att de komma att fortgå obehindrat, att det ligger ju i öppen dag, att ryssarna bli föga lämniga na knyta handelsförbindelser med England, om de kunna göra det lika bra eller bättre på annat håll. Vinsten skulle således vara att den ryska propagandan blivit bannlys i England, men vem garanterar för att inte denna propagandas kan lika effektivt organiseras från kontinenten?

Dessa och liknande synpunkter ha från flera håll framträtt i den engelska pressen bl. a. i Manchester Guardian. Sats strävanden att se saken mera objektivt tjäna också som en välbövlig motivtill mot den uppjagade sinnesstämningen ut i landet.

Tvilit har öppnat ny avdelning för badartiklar, och inbjuder varje dam att taga i betraktande dessa utomordentligt vackra saker med dess enastående låga priser i Twilit, Nybrogatan 11. (Annons)

Det bästa smällstift och kaffe brödet ligger hos Majas Hembageri Bergsgatan 36, Stockholm. Tel. Knapp. 5468. Grammansbröd o. Väffor. 10 pr. pabrot. H. Malm.

Klararestauranten
— f. d. Klara Hushållsskola —
Drottningg. 21 B. Tel. N. 25882
Middag
Helleackord för män. 70 kr.
Toussépär à la carte kl. 6—9.
Arrangemang av:
Becklöp, begravnings- och festliga samkväm intill kl. 12 m.m. ev. 2 fm. Klubbkålekr. m. m.

Allt till lägsta priser.
Vårdsamt G. A. Jonsson.

Balansen.

Av tidningarna att döma har det i riksdagens effete timme hopats så många stenar i regeringens väg att man kan befara ett regeringsfick innan kamrarna skiljas för sommaren. Tidningarna ha vimalt av dylika rykten. Med citat från pressgramnar till höger och vänster har man sökt bevisa deras riktighet.

Det är aldeles tydligt att regeringen håller en del neddrag. Den lösning, som skollaggen fick har utan tvivel skapat en irriterad stämning i riksdagen. Man torde därför inte säga för mycket om man förmenar, att faller regeringen, faller den med anledning av ett beslut som den lyckats genomdriva.

Irritationen har säkerligen bidragit till att bereda regeringen flera nerdrag. Sjukkasseförslaget till Kommunalskatteförslaget. Likaså. Första kammaren biföll den kungliga propositionen, men andra kammaren fällde den med större ifråmton förbund och socialdemokraternas. Malmavtalet har visserligen, när detta skrivs, ännu inte behandlats, men av alla tecken att döma torde striden bli skarp, om regeringen skilt lyckas genomdriva sitt förslag.

I årets arbetslöshetsdebatt hemförde visserligen regeringen segern tack vare ett samgående med bögrern. Men beslutet torde ingalunda ha minskat den klyfta, som skapades mellan borgerlig vänster och socialdemokrater vid regeringens tillkomst.

Socialdemokraterna ställa sig trots skollaggen lika skeptiska emot regeringspolitiken som någonsin, och Högmans förtroende har heller inte herr Ekman. Sakpolitik tycks man alltmör ha avskaffat.

Det är inte så underligt om man på flera håll börjar fråga sig hur länge det skall lyckas att hålla balansen.

Denna sinnesstämning tycks för övrigt ha smittat av sig även på vårt eget land. Skräcken tycks ha gripit en stor del av vår press. Elle hur skall man annars förklara, att samma radikala åtgärder som i England inte bara befaras utan till och med förordas även hos oss. Vidare har den andra ytterlighetsrättningens utpost här i Sverige, en liten klick fascister, börjat röra på sig och alla tecken tyda på att man även i Sverige försöker, om och på mycket svaga grunder, uppbereta en panikstämning. Det är utan tvivel mot bakgrunden av vad som sker ute i världen som man får bedöma de rykten, som på sista tiden smitts om ett rött uppror i Stockholm, om fascisternas vapenövernärva vid Nacka etc. Det är svallvåg från Arcos, som nått oss. Vore det inte bättre, att alla goda krafter sattes in på att lugna sinnen, om så behövdes, i stället för att som nu användas dessa mer eller mindre tillfälliga uppgifter för att blåsa upp en storm, som man sedan inte kan stilla.

Thufvesson's Blomsterhandel
STOCKHOLM
Förstklassiga blomsterarbeten
Telefoner Söder 336 69, 3489

Till Europas största Festlighet:
Vinskördefesten i Vevey
1.800 medverkande, halett, kortage, nattfest på sjön.
avordna ei stillstaparna 29 juli till 13 aug. 1925 kr., och 29—31 aug. 770 kr.
Resorude: Trillbeger—Berlin—München—Jaterlaken—Luzerne—Lugano—Venedig
—Trient—Budapest—Vim—Prog.
Program för resor till alla land, språk-kurser, flyg, blå, iaghljletter.

Resebyrå ALPINA
Stockholm, Hamngatan 14. Norr 111—25.

Vid köp av villa

i Appeltiken, Smedstället och Åsten värd Eder med förtröende till Byggnadsfirmans Villabyrå
Höglandstorgets hälsplats.
St. Eder 555.

Olom'ej Spångbergs Blomkor

12 Birger Jarlsplan 12

Vetenskap

och modern teknik ha gått hand i hand vid tillverkningen av den fulländade

Schels Radium-öl
Skriftligt häls. försäkring.
För 12 öre.
Vidhållanden påböras av Fil. Dr. N. Sahlin.

FORSSTRÖMS BANDHANDEL

Drottninggatan 70

Spetsar - BAND - Kragar

Hostol bröstkaramell finnes överallt

Sockerbageri-Aktiebolaget, Stockholm.

Vackra Blåvävar

och Skogsmårdar

i stort urval till billiga priser.

CARL E. LINDGREN

Birger Jarlsplan 5.

Vinden blåser vart den vill,

och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer och vart den far; så är det med var och en som är född av Anden.

Det har berättats mig om Albert Schweitzer, därvarande professor i teologi och en av den vetenskapens främste i världen, att en pingstmorgon, i en liten stad upp i Vogeserna, hände honom följande. Fönstret stod öppet och in strömmade klängen från pingstmorgons medens klockor.

Med klängen kom smygande, »liksom en tiger», som högg sina tänder i hans nacke, den vissheten: denna Kristus-Ande skall du tjäna. Längre visste han inte hur. Blott vissheten, märket efter tigers blett, fanns kvar. Till sist framgick, att han skulle göra ett nytt yrke till sitt, läkarens, och ägna sig åt något så fjärran liggande som det svartes Afrika.

Till världshistoriens oförgätliga bildgalleri i förtid och nutid hör ju många sådana historier. Händelsen på Damaskusvägen är inte den första — lika lita som den sista, som kanske händer i detta ögonblick. Var och hur? Kanske äro de historierna *Historien sjölv*.

Vi tappa så lätt bort vad dessa historier egentligen handla om. Att de varit ett ögonblick fastfåsta det bästa värde», som givits i denna värld av större eller mindre summor. Det värde, till vilket alla skolor måste föras ned, om de ej kunna upplåsa till intet; den klara droppe åkthet, som av Anden kan pressas ur en människosjäl.

En fransk romanförfattare har skrivit en bok, en kärlekshistoria, som låter oss omsusas av den makt, som gör världshistorien. Och samtidigt lär den oss fatta, att vad det rör sig om är ingenting mer och ingenting mindre än herr Baslevre, expeditionschef i handelsdepartementet, och fröken Fouille, som lever på sitt rum och ger privatlektioner.

Boken är skriven av Edouard Estuanié och heter Herr Baslevre's himmelsfärd (l'Ascension de M. Baslevre). Den kom ifjort ut på svenska under den vitt funna, mera anspråkslösa titeln *Ansiktet, har fått en god press och är säkert mycket läst*. Denna anmälan är alltså en senkomling. Många ord skall heller ej sägas för att anbefalla den åt dem, som ännu ej kommit fram till den.

Herr Baslevre hade under en 32-årig ämbetsmånad stigit till expeditionschef i sitt departement. Följaktligen kunde han inte stiga högre, eftersom han var ämbetsman och inte politiker. Han var en undersåttig man, med en aning till munge — och ett gråsprängt skägg. Hans ansiktsuttryck präglades av en viss anspråkslös viktighet, hans

ögon och hans tunna läppar tydde på slughet och skarpsinne. Han gick nästan alltid i bonjour. Då man mötte honom, erfor man aldrig var sig någon önskan eller nyfikenhet att få veta var eller hur han levde.

Vad man hade tillfälle att iakttaga av hans liv var lika slästruket som hans person. Han var punktlig och sträng i tjänsten och låtsade en konsekvent okunnighet om alla de familjetillrägelser, som mer eller mindre störande kunde ingripa i deras liv, som voro underställda hans höga ledning. Det föreföll som människorna för honom icke voro något annat än tjänstemän. När tjänsten var slut lät han sig sitta ämbetsrum — och syntes bokstavligen försvinna i Paris som i stavligen försvinna i Paris som i världstrynden. Vart gick han? Till någon av sina månatliga återkommande middagar, till en kamratfest, till klubben och under alla förhållanden till sist till sin vindspaka. Där kunde de, som bodde vid Place de Vosges, vid alla tider på året och hursåntvårad än var, morgon och afton se honom i fönstret med armvägarna på fönsterkarmen.

Det förefaller, som om detta dröjande morgon och afton i vindspaka fönster inför en utsikt över en öppen plats, som engång hade bundit honom vid detta samma rum, trettio år innan berättelsen börjar — därför att den gav illusionen av den landsortstas, som han då nyss lämnat — att detta är ett varsel om att det finns en spricka i Herr Baslevre's själ, genom vilken »Ödet» kan lära sig in. Ty »hur anspråkslös och obemärkt en människas liv än tycks förflyta, står dock alltid ödet på lur. För eller senare kommer det som en fjäv om natten och tvingar människan att känna sig själv». — Det är den sats boken rör sig om. Den uttrycker även så: »Försvnen när alltid sitt mål med enkla medel».

Dock väsentligare än dessa tydliga satsar är närvaron på varje sida i boken av det vindens sus, som vi kalla ödet. Försvnen, Anden, Makterna. Den stora kärleken är här dess bärare; dess innebörd är en förvandling, som undandrar sig varje iakttagelse även från det vederbör. Förvandlingen blottar sig steg för steg i en tvingande nödvändighet att välja det svåra, det kostsamma, det som bara kan nämnas med gamla släta och kanske osympatiska ord: »uppföring», att inte söka sitta, utan den älskades bästa. Nödvändigheten att välja den vägen uppstår vid var särskild situation där Herr Baslevre väntat sig något helt annat, ur en allt större känslighet för vad som måste bli outhärdligt i den värld, som kärleken skapat, outhärdligt på grund av sin varheltighet, såsom varande icke det högsta möjliga.

Vad allt går fort, sedan något börjar att hända — torsdagen den 7 maj 1909. Det börjar uppe på de-

partementet med att en ungdomsvän från Limoges kommer upp i ett ärendet: spricken i Herr Baslevre's själ går upp för hemlängtan, som strömmar in, och med den hela ödet. Trettioåriga vanor kastas åt sidan, och därur länkas händelser i snabb följd, omärkliga, oövertydliga visserligen. Men efter sju timmars förlopp ha de fört Herr Baslevre fram till *ansiktet*, som skyttar förbi, den stora kärleken, förvandlingen, som bitit sig fast, som skall borrar sig väg genom sländor — tills expeditionschefen Herr Baslevre, som återtagit sina vanor, kan se tillbaka på sin underbara himmelsfärd och viska: Min älskade, vad har du gjort av den man jag var och som jag inte längre känner igen? Och den döda viskar sitt svar: Av dig har jag skapat en själ.

Fröken Fouille är också ett av »alla de okända dramer i livet, som passera perva i en trottoir i Paris». — »Hon var inte bara korrekt utan intetsägande, fullkomligt intetsägande». Hon och Herr Baslevre var i samma hus. Men de råkade inte därför — inte heller för att deras öden på det närmaste och farligaste äro inflyttade med varandra. De råkade några korta och fristående gånger, då de osynliga revolutionerna i varderas liv har gjort dem sympatiska mot varje »öde» i deras närhet. Och de råkade en sista gången utan sympati, för att deras öden skall gå i fullbordan, till död eller liv. Man får ej veta något mer om dessa öden. Herr Baslevre's kan tyckas avslutat, men säkert är blott begynnelsen gjord, som lämnat alla portar och möjligheter öppna.

Kring fröken Fouille, vars svarta, oberöda hår blivit vitt på några månader, vilka »svunnit allt i tidens enahanda och oemotståndliga lopp» trevar ännu ödet. Anden, efter den spricka, där den skall rusa in för att skana av henne en själ.

Honorarie Hermelin.

BILLIGA JUMPERS

- Full-Overs, 7.50
ljusa färger.
- yllie med silke, 9.90
lång ärm.
- engelska, ylle, 9.75
mönstr. m. krage
- sikas med ylle, 13.90
lång ärm.
- silke med ylle, 14.25
kort ärm.

MEETHS

Trikåvæden, 1 tr.
Drottninggatan 63

Ur Indiens poetiska skattkammare.

O gäves det en trolldom, som dränkte all vår nakna verktygshet, så djupt i drömbildsvärldens ocean, att ingen brygga nådde från vår jord till dikens evigt sommargröna ö —

Dessa Atterboms längtansfyllda ord kommo tillbaka vid läsningen av de indiska dramer, vilka på nytt utgivits i Bonniers serie: Världslitteraturen. Av de tre dramerna är Sakuntalå det mest berömda och det som, då det blev känt i Europa i slutet av 1700-talet, blev en inspirationskälla för romantikens skaldar. Som Indiens dyrbaraste pärla skattas Sakuntalå än i dag i sitt hemland och det blir därför en kär plikt för västerlänningen att försöka tillägna sig denna dikt, så gott han det förmår.

Sakuntalå's författare, skalden och dramatikern Kalidasa, levde på 400-talet e. Kr. och har blivit kallad Indiens Shakespeare. I analogi härmed skulle man kunna säga att Sakuntalå är hans Midsommar-nattsdröm, dock med den skillnaden, att här Atterboms fromma önskan gått i uppfyllelse. Till den indiska dikts evigt sommargröna ö när ingen brygga från vår jord. I paradisk skuld och avskildhet går Sakuntalå, den himmelska nyf, som blivit eremitens fosterdotter, omkring i lunden och vattnar sina kära träd och blommor, vilka anförtröts i hennes skydd. Konung Dushyanta är ute på jakt och får se henne, där hon förskräckt flyr undan ett bi.

Den tjugande blick i växlade skick du styr mot förföljande bi, som svärmar omkring i kretsande ring och nalkas och surrar förbi.

Så lär du i dag de tusen behag av ögonens smäktande lek fast, ljuvliga, du är fredad ännu från kärlekens hemliga svek.

Kungens upplammande kärlek besvaras inom kort av Sakuntalå och i glödande strofer bekänna de sina känslor. Hon blir hans brud och kungen uppmanar henne att inom kort komma efter till hovet och intaga sin plats såsom drottning. Djupt rörd tar Sakuntalå avsked av den »hella lunden. Eremiten talar till träden:

Hon, er vän, vars läppars törst aldrig svalkats, förrän först ömt hon bringat er den kalla drycken, hon, så öm för var och en att hon aldrig bröt en gren, fastän älskare av skogens smycken, hon, vars fröjdtag det var när som en av eder har vårens första ljuva blom åt henne — Aek, i dag hon drager här, till sin makes hem, i trån! Därför er lyftsignelse hon känne! Roster i luften svara: En lyckosam färd för vår vän! — Må växlade stjärnor med grönskande går

av lotus förhårliga den! Och träden, som tummiga stå, sig väve tillsammans mot glödande flammor av sommarens sol i det blå!

När Sakuntalå kommer inför konungen, har trolldom förbytt hans sinne och han känner ej ejgen henne. En dunkel aning om sanningen när honom dock:

O, när plötsligt mitt i glädjens lugna lopp människans öga av det sköna stråle rikas eller örat utav tjusa toner tjusa se, då väckas släcta minnen åter opp. Dunkelt anande, men innerligt lik-väl minnes hennes inre då de ljuva Det andra hända av ett tidigare liv i jordelands och en helig längtan fyller hennes själ.

Sakuntalå måste försmädd återvända till eremitlunden och föder där en son åt kungen. Flera är förflyta, men omsider brytes förbannelsen och kungen kommer att hämta sin maka och sin son.

Det andra skådespel av Kalidasa, som urvetet ger oss, heter »Urvasi och hennes hjälte». Dess handling tilldrar sig även i den romantiskt heroiska sagovärlden och rymmer även det skatter av den vackraste kärlekspoesi.

Av helt annan art är det tredje dramet »Den lilla lervagnen». Det är nämligen en borgerlig komedi från 300-talet e. Kr., vilken behandlar hetären Vasantasenas kärlek till den ädle köpmannen Charudatta, vilken av luffen givmildhet blivit utfattig. Vi befinner oss i detta drama i det verkliga Indien och ej längre i något drömlandskap. I livliga drag, där de realistiska detaljerna överflöda, skildras folklivet på vägarna, inbrottet om natten i Charudattas trädgård, besöket i den rika bajadärens praktfulla palats med dess älta förgårdar. Vasantasenas besök hos sin älskade under det vildeste österländska övader. Sistnämnda scen överflödar på målande naturlyrik:

Som lotusrötterna i den svarta gytjan så bana dropparna sin väg i molnet och falla tungt hit ned: det är himlens åttor, som nu är svunnen.

Rymdens gåspar: bägens armar sträcker den åt båda sidor, gapar upp med molnens kälfar, visar blivstens röda tunga. Ljumat och taktfast, som en lutas strängar röras vid ett kväde falla regnets strida droppar dovt mot rankan, hårt mot stenen, ljudligt plaskande i vattnet, trummande mot palmens blad.

»Den lilla lervagnen» ger emelertid mer än glimtar ur Indien och dess folk. Där finnes teknade indiernes lussuppfattning och hans

EVA ANDÉN.

En blåare bok.

Den blå boken, som gav namn åt den sista artikeln Tankeställare om äktenskapet i Tidvarvet för den 30 okt.—13 nov. 1926, n:o 44—46, kompletteras av en annan blå bok, som av svenska folket annammas utan protest varje år och som samma folk till och med icke allena bekostar utan även består material till. Den sida upp och sida ned omskrivna huvudpersonen är nämligen svensken och svenskan i helg o s hocken, handel ochandel, och alla möjliga livets förhållanden icke minst dem som i allmänhet behandlas i romaner, och boken eller romanen är Statistisk årsbok, som i ett vackert och oskyldigt blått band varje år gör sig skyldig till detta det mest hänsynslösa avslöjande.

En helfigursspegel i siffrornas nyktra och obarmhärtiga dagsljus.

Vi ska här ge några närbilder:

Årligen	Giftermål	%	Levan. födda	%	Däruv utom äktenskap	%
1751—60	16,743	8.99	66,421	35.67	1,577	2.37
1801—10	19,839	8.27	74,083	30.86	4,541	6.14
1851—60	27,714	7.61	119,419	32.79	10,801	9.05
1891—00	29,276	5.94	133,873	27.14	14,551	10.87
1901—10	31,846	6.00	136,841	25.77	17,404	12.72
1911—20	35,761	6.26	126,294	22.11	18,961	15.01
1921—25	37,715	6.29	114,476	19.10	16,616	14.51
1920	42,918	7.30	138,753	23.61	21,807	15.72
1925	37,231	6.16	105,989	17.53	15,529	14.65

För Stockholms vidkommande är motsvarande siffror:

1921—25	3,925	9.1	5,749	13.4	1,594	27.7
1925	3,974	9.0	5,484	12.4		

Vi anteckna även, att av de inom äktenskap födda barnen årligen ca 13,000 st. äro födda inom de åtta

första månaderna av föräldrarnas äktenskap.

Mannens medelålder vid ingående av äktenskap har hållits sig omkring 29—30 år och kvinnans medelålder omkring 26—27 år under det sista halvselet.

Under perioden 1916—20 var den

Levan. födda	%	Däruv utom äktenskap	%
45—50	107.5	4.5	3.3
40—45	130.1	4.9	3.2
35—40	234.4	8.0	5.0
30—35	473.5	14.9	8.9
25—30	732.8	22.2	13.0
20—25	1,088.4	28.3	18.7
15—20	1,566		
10—15	1,748		

riskabaste skilsmässodöden för män 30—40 år, den närmast riskabaste 30—35 år, sedan 40—45 och

45—50 år. Motsvarande ålder för kvinnan är 30—35, sedan 35—40, därefter 25—30, sedan 40—45 och 45—50.

Äktenskapsskillnader årligen.

Abs. antal	På 1,000 på 100,000 giftern. invånare
1841—50	107.5
1861—70	130.1
1881—90	234.4
1901—10	473.5
1911—15	732.8
1916—20	1,088.4
1921—25	1,566
1925	1,748

För 1925 var därjämte antalet hemskillnader 1,854 st.

Vad blir nu alla dessa siffrors och dess tacit, vad ge de för betydelse för vår nuvarande äktenskapsform och dess möjligheter att tillgodose samhällets och den enskildes intressen, som genom äktenskapsformen skulle skyddas?

En sammanställning ger vid handens dels att svenska folkets lust att ingå äktenskap tydligen mer och mer avtager dels att det blir mer och mer vanskligt att upplösa äktenskap genom skilsmässa. I tioårsperioden 1751—60 var antalet ingångna äktenskap årligen i förhållande till 1000 av medelfolkvärdet 8,99 hundra år senare 7,61 och 1921—25 6,76. Under perioden 1841—50 förekom det årligen endast 107,5 skilsmässor i medeltal d. v. s. per tusen giftermål 4,5 och per 100000 invån. 3,3. Femårsperioden 1916—20 äro vi uppe i medeltal 1 088,4 äktenskapskillnader per år eller 28,3 per tusen giftermål och 18,7 per 100000 invånare. År 1925 var äktenskapskillnadernas absoluta antal 1748 och hemskillnadernas 1854. Alltså en år från år mindre benägenhet att ingå äktenskap, d. v. s. att underkasta sig samhällets sanktion av den sexuella förbindelsen med där-

Från Riksdagen.

Taggrädstingslet.

Man kan mycket väl leva i bästa frid och samförstånd med sina grannar utan att låta grannens ungar gå och påla i ens ägnades potatisland, uttråde bland annat en talare för några dagar sedan under debatten i riksdagen om den nya främjingslagen eller som Tidevarvet har tillåtit sig att kalla den, lagen om beredande av otrevnad för utlänningar. Det går således också mycket väl för sig att hålla den följande grannsinjan god, menade talaren, även om en stat bygger upp skyddsmurar omkring sig och något kontrollerar de utlänningar, som gå ut och in i riket.

Det är möjligt att sänjan kloka grannar emellan icke behöver försvinna även om grannens ungar äro lite kläffriga, men vad som däremot torde vara alldeles visst är, att den känsla av förtroende och troska, som tillväxer i finska, svenska fly, om man tager till så drakoniska åtgärder som att bygga upp taggrädstingslet omkring sin potatisäcker. Lika visst är att den invandringslag, som nu slutbehandlats i bägge kamrarna och blivit riksdagens definitiva beslut icke kommer att höja tilliten och samförståndet mellan oss och våra grannar. I stället för att hjälpa till att upphäva den avspärrningspolitik, som satts i högstalet efter kriget och bana väg för en ny paneuropeisk uppfattning, vältra vi vår sten i vägen.

Lagen innebär som bekant uppehållstillstånd för utlänning, om han vill vistas här i riket, passvisering, om han vill vistas här längre tid, arbetsföretag, om han vill ta ga arbete och utvisning, om han är på något sätt missaglig. Lagförslaget var från början regeringens, men andra lagutskottet, för vars förslag riksdagen stannade, hade föreslagit den ändringen att lagen skulle gälla provisoriskt till den 31 december 1932.

I bägge kamrarna blev det långa och hetiga debatter. Socialdemokraterna för vilkas namn tycker, att det borde ligga närmast till hands att vilja skydda den svenska arbetsmarknaden för utländsk konkurrens, hade en betydligt vidare syn på frågan. De gingo i elden mot regeringens förslag och till förmån för en motion, som på ett mycket smidigare sätt även ville öppna ett visst skydd mot en arbetsmarknad. Det finns nämligen ingen rimlig anledning, ansåg man, att ställa 10,000 utlänningar under poliskontroll, därför att högst 2,000 av dem kommit hit för att söka arbete.

Sjukskarsorna.

Frågan om sjukskarsorers ärendets omorganisation är nu avgjordt. Riksdagen, Första kamraren biföll

i huvudsak regeringens förslag med de av utskottet gjorda ändringarna. Dessvärre kunde detta inte rädda förslaget, som avlöst i andra kamraren och därmed definitivt har fallit. Tidevarvet har redan påpekat (se nr. 20) hur det nu fallna förslaget erbjuder en utväg att lösa sjukförsäkringens problem utan att binda sig vid obligatorisk försäkring. Förslaget erkännande av den frivilliga verksamhetens väg får inte förbises. Genom att förmå denna lösning av frågan, tvingas man — såvida det verkligen är meningen att söka genomföra en reformering av socialförsäkringen — att ta den obligatoriska sjukförsäkringen trots dess dyrbarhet. Varje försök till sådan socialförsäkringsreformering stötar nämligen oförfärd på bristen på lokala bottnenagra i form av sjukkasor.

Under debatten i första kamraren framhöll fröken Hesselgren särskilt förslaget betydelse för moderskapsunderstödet genomförande. Genom beviljat anslag har den avbrutna utredningen om moderskapsunderstöd beretts möjlighet att fortsätta. Ett förnyat förslag skall framställas. På grund av den öfverst ringa ansättningen bland kvinnor till sjukkasorna i allmänhet, saknas själva grunden att bygga upp förslaget till moderskapsunderstöd på. Med det nu förlädda förslaget anordningar för moderskapsförsäkring hade man hoppats att få med kvinnorna. Början vore skjord med försäkring, man hade fått vidgade möjligheter att ordna moderskapsvården och lämpliga organ.

Nu har detta arbete återigen berövats sin välbefärliga grundval och ytterligare försäkrats.

Huvudargumentet emot förslaget voro dels att det skulle draga för dryga kostnader, dels ingripa hinder i den frivilliga sjukkasorörelsens verksamhet. Nu återstår att hur frågan kommer att lösas. Framtvingas en obligatorisk försäkring tyckas båda dessa farhågor ha anledning att mångdubblas.

Avslag på en röst.

För ett par veckor sedan uttryckte vi en förhoppning om, att motionen om större kontroll över en skilda klubbers anordnade nöjstillställningar måtte bifallas även av andra kamraren, enär det oenkligen finns välgundade motiv för en lagstiftning i denna riktning. Hoppet har emellertid visat sig förfångat. Andra kamraren har behandlat frågan och med en rösts majoritet föll förslaget. Ärendet avgjordes vid 3-tiden den morgon, och den verkliga utredningen till nedlagt lär vara, att allt för många av förslaget förorspråkare gått hem och lagt sig.

Mötesplatsen.

Vid föreningen Frisinnade Kvinnors i Lindome sammanträdde den 16 maj diskuterades frågan om allmänheten och pressen, och besöts enhälligt att tillstålla Riksforbunds följande uttalande för de åtgärder, som dess styrelse föreslår.

Väl medvetna om den stora och betydelsefulla kulturinsats, som gjorts och göres av den svenska pressen och inseedendensamma ombärhligt beklaga vi, att det man infemstär i ordet sensationsjournalistik kommit att tillväxa sig allt större plats och allt fetare rubriker i våra dagliga tidningar.

Övertygade om denna tendens skadliga inverkan isynnerhet på ungdomen vädja vi härmed i vår örensaka av modrar och ungdomens vännar, till den svenska pressen, att den må inskränka ovannämnda negativa verksamhet till förmån för en sundare och mera positiv inriktning.

Vi vädja även till alla ansvarskännande medborgare att vid lösningsmedel och penncennation föredraga de pressreformer, som i sin nyhetsförmedling icke på en sensationsförmögen allmänhet.

För föreningen Frisinnade Kvinnor i Lindome

Styrelsen.

Kungl. Maj:ts Proposition nr 173 till 1927 års riksdag

anger tabellen i bilaga 2 den totala skatebelastningen å täkta personautomobiler, d. v. s. de skatteutgifter för automobiler, gummiringar och bensin, som vid antagen 1.000—3.000 mils körning pr år drabbar automobilägaren.

Tabellen omfattar de i Sverige vanligt förekommande automobiler och visar att FIAT är den automobil som kräver de minsta utgifterna.

A.-B. AUTOMOBILCENTRALEN

STORTORGET 13 MALMÖ

ARSENALSGATAN 9 STOCKHOLM

N. HAMNGATAN 30 GÖTEBORG

Provisoriska våningar.

Det är en fara att bli så förtjust i sina ägodelar att man i stället för att vara deras oelektriska herre blir en under deras stora värde trygd och utrolig tjänare. Faran ligger så nära till hands, hur många människor klamra sig inte fast vid sitt bohag som till sin sista välg. Och hur ofta kan man inte gräna sig över ett trångt smycke eller en slöskadering vas. Det är rätt hemskt att så låta sig behärras och utstå oro och sorg för det som från början var meningen att vara till lättnad och uppmuntran i vardagliga lifen. Inte förges ädelstenar samman till ett smycke för att värta sin ägare bekymmer. Och inte var det meningen att leran som formades till en vas skulle bli orsak till tårar och gråtbeiser. I alla fall äro vi ofta benägna att låta det bli så.

Det finns ett annat sätt att se på saken. Den boende modern på landet, som inte har så mycket omväxling att glädja sig åt, tar sig för förföring om att an åro så, många av hennes kaffekoppar sänder, slagna att hon måste skaffa sig nya. »Jag är så glad att du se ett nytt mönster, skaffa jag säga.» Det är en lättare åskänning som också kommer till uttryck i en glad och förtjusad humörsord: »Jag köper billigt porcelän för att slippa få en chock när det går slönder.»

Denna tankeslag finnes närmare utvecklad i en i Wien utgiven tidskrift där den bekante möbelskribleren dr. Josef Kravitz skrivit en uppsats om möblering och heminredning. Han kommer med nya förslag som vilja hjälpa människor ut deras lundehet.

Den som för första gången lär sig att leva på sig, väntar för första gången ofta så stora gåvor, säger han, kan inte ha några erfarenhet av vad det egentligen rör sig om. Det återstår honom intet annat än att på mått, efter såväl ha genomgått de passande affärerna träffa allt val om möb-

ler och bohag i ögonblicks stämning och sinnesförfattning. Tillräggen vilkorligt bygger han sländans upp ramar för hela sitt kommande liv, för arbete och död. Så har det alltid gått till. Men det är bara en fördöm att tro att det är nödvändigt.

Det som omger oss är aldrig behärrat för evigheten. Våra ansikten förändras fort. En färg kan i vår tid vara modet för en åsöng, en klänning räcker inte mycket längre. Endast genom de föremål som stå omkring oss måste vi påminnas om att vi bli gamla. Och inte nog med det. Genom sin blotta lifvård bildas dessa föremål att försvåra människor möjligheten att börja ett nytt liv i en ny omgivning. Tänk på hur härligt det vore, att då och då i ett kunnat skaffa sig en ny omgivning eller sin förtäringssinnesart, sina vidgade erfarenheter och utvecklade åskänning och låta upprätta sig därav.

Möbler och busergård få inte ha något svighetsvärde. Vi äro ju ofta tvungna att väja pietetöslära och göra oss av med de förtäringssaker, vilkas materialvärde är mycket större än deras nytta, ty den gamla tiden trodde sig så låta att arbeta för evigheten. De gamla lifvård på slönder, de gamla husen äro förtäring de oauvänderbara möblerens finnas kvar.

I vår tid är det ett ofattligt högmot att vilja skapa något som skall ha värde för lång tid utom det som har konstens evigt betydelse. Detta är heller inte nödvändigt eller eftersträfvansvärt och kan inte lyckas, ty det var en förgängens tids mål men inte värt.

Det finns en viss grad af hållbarhet som för möbler, tyger och andra sådana saker är nog för att de skola ricka just så länge som deras form, deras användbarhet och praktiskt tillförlitliga motiva vara förtäringssaker. Sliere hållbarhet behövs inte.

Visseligen finns det vissa möbler som äro för dyrbara att anskaffa mer än en gång, stora stöps, och andra omständliga saker. Men de äro i själva verket förtäringssaker och passa inte längre in i våra värningar.

Så mycket oförutrigare är det att tillverka sådana möbler, som ju ändå äro övergångsföretöcher och snart måste försvinna, så starka och värdefulla att de bara komma att stå en kommande generation i vägen. Man kan ju rent af få hyra en stor våning bara för att få plats med sina möbler. Det är en grundlös föreställning att i, ex. dörrarna till läidskåpet skola vara förtäringssaker, dörrarna som vi själva gå ut och in genom äro enkla vitströka bräder.

Den moderna människans borge gör alla dessa lyfter nödvändiga artiklar i sin omgivning så operetiska och förtäringssaker som möjligt, så att hon inte måste skäta till sin kärlek till dem. Och inom allt i högsta möjliga mån operetiska hus kommer hon att skaffa sig den tillfälliga inredning som just för den tiden tillfälligt finnes. Det är inte skuld och byråer som ge rummet dess personliga prägel, utan det är färger och tygoorter och ljus, med ett ord det förtäringliga.

Låt oss ta ett exempel. Det finns många tryckta tyger som alla fylla samma ändamål, nämligen att dämpa ljuset. Det äro kostar tio gånger så mycket som det andra. Det dyra är förtäring starkare. Men, hur mycket rolligare att kunna byta om tio gånger. Det finns så många saker som vi tycker lra om, men som vi är rädda för att skaffa oss, ty om några år kommer vi inte att låta dem längre. Då kan man ju kasta bort dem, då äro de också utslitna, vilket gör det lätt för oss att skäla oss från dem.

Modet är alltid levande och för en kort tid alltid svickert.

Låt därför våra värningar vara ett provisorium. Det är en sorglig tanke att hela livet bli samla på saker som ha värde endast för sin ägare och samtidigt vets, att ens efterkommande en gång till varje pris skall försöka bli av med dem på auktionskamraren. Det bekymret kan vi besträva oss, om vi skaffar oss en förtäring och förtäring omgivning som lever med oss, åldras och dör med oss.

(Forts. fr. sid. 5)

Börska och nöje. Men, fortfor hon treksamt, »jag undrar om vi inte får låta bli att smyda den Helige Ande. Ser du, och en snyddig skakade den lilla kroppen, »ser du jag tror aldrig att hon står för det. Hon kom kanske inte åt att hjälpa mig. Jag tror att jag vill hålla på att bli hemlös, så här hon kanske glad.»

Lennart var precis av samma mening och så följdes de åt in verksamheten. Här Börska provade penselarna i penselhyllan. Men hon var trött och Lennart tykte upp henne i en läskvagn som skulle måla, en lång stund var det alldeles tytt därinne och Lennart trodde att hon somnat bort från sin bedrövelse, då hon ropade honom till sig.

»Lennart, visade du något — sårig, nej, nej aldrig i livet du, förlätn jag Gud, att han lurade på mig mammellära Samuelsen ankbonde.»

Börskas guvernant.

Nytt för Sverige.
Bad i varje sovrum hem är nytt för Sverige.
»Hygieniskt Frutterblad» kan och så följes de åt in verksamheten. Här Börska provade penselarna i penselhyllan. Men hon var trött och Lennart tykte upp henne i en läskvagn som skulle måla, en lång stund var det alldeles tytt därinne och Lennart trodde att hon somnat bort från sin bedrövelse, då hon ropade honom till sig.

Stockholm, 10.